

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Århus Kommune
Ledelsessekretariatet
Teknik og Miljø

Den 31. maj 2006

Mag2/Ledelsessekretariatet
Rådhuset
8100 Århus C

Sagsnr. JTK/06/01441-003
Journalnr. 05.14.00G00
Sagsbeh. Kenneth Jensen

Telefon 8940 2000
Direkte telefon 8940 2526
Telefax 8940 2332

E-post
E-post direkte kej@mag2.aarhus.dk
www.aarhuskommune.dk

Aktiviteter på offentlige vejarealer

Århus Kommune rettede i 2003 henvendelse til ministeriet, idet kommunen ønskede at påpege den manglende hjemmel til at håndtere forskellige aktiviteter på offentlige veje, der allerede dengang var i kraftig stigning.

København, Odense, Aalborg og Århus vil med denne henvendelse påpege, at der er et stadig stigende behov for en regulering af aktiviteterne på de offentlige veje, der i disse år synes stadig tiltagende.

Det er naturligvis med tilfredshed, at vi noterer, at vores respektive hovedstrøg benyttes af mange. Det er godt for handelslivet og byens liv som sådan. Denne attraktion forstærker imidlertid også søgning til disse gadestrøg, og et stadig stigende antal musikanter, gøglere, tiggere og professionelle hververe finder vej til de pågældende vejforløb. De lovlige aktiviteter er overvejende et aktiv for byen, men desværre påvirker aktiviteterne under et fremkommeligheden på spidsbelastningstidspunkterne.

Som det også er fremgået af pressen i den seneste tid, er problemet med de udenlandske tiggere/gademusikanter støt stigende, og fænomenet kendes nu også uden for de største byer.

Der er ikke i vejlovgivningen nogen værktøjer for kommunerne som vejmyndighed til at begrænse denne trafik. En række af problemstillingerne skal i henhold til lov håndteres af politiet. I medfør ordensbekendtgørelsen kan politiet i et vist omfang gøre en indsats mod fx gademusikanter, hvis disse er til væsentlig gene eller ulempe for andre. Den gældende praksis er imidlertid to strenget, så der først gives advarsler dernæst bøde. Samtidig har vi forstået, at en øget politiindsats mod tiggeri, er en ganske omstændelig affærer, idet der først skal forkyndes en advarsel, noget der ofte skal ske via tolk, og dernæst, hvis aktiviteten fortsættes, skal der ske fremstilling for en dommer, da straffen for betleri er fængsel i indtil 6. mdr.

Med dette brev ønsker vi at gøre opmærksom på problemstillingen, og vi skal samtidig opfordre til, at der snarest overvejes nogen løsningsmodeller, der kan smidiggøre den politimæssige eller kommunale indsats overfor den omtalte brug af de ofte meget befærdede gadeforløb i de større byer.

Kopi af dette brev er sendt til politigården i København, Odense, Ålborg og Århus.

Med venlig hilsen

Århus Kommune
Rådmand for Teknik og Miljø

Peter Thyssen
(Sign.)

Ålborg Kommune
Rådmand for Teknisk Forvaltning

Henrik Thomsen
(Sign.)

Københavns Kommune
Teknik- og Miljøborgmester

Klaus Bondam
(Sign.)

Odense Kommune
Rådmand for By- og Kulturforvaltningen

Anker Boye
(Sign.)

Århus Kommune
Teknik og Miljø,
Ledelsessekretariatet
Rådhuspladsen 2
8000 Århus C

Dato: - 7 NOV. 2006
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh.: Christian Wiese Svanberg
Sagsnr.: 2006-945-0458
Dok.: CWS40420

+ bilag

Kære Peter Thyssen, Henrik Thomsen, Klaus Bondam og Anker Boye

Tak for jeres brev om musikanter, tiggere og professionelle hververe, som efter jeres opfattelse udgør et stigende problem på hovedstrøgene i de større danske byer, og som politiet derfor bør have bedre mulighed for at skride ind overfor.

Jeg har i anledning af jeres henvendelse indhentet vedlagte udtalelser fra Århus, Aalborg, Odense og Københavns Politi.

Som det fremgår af udtalelserne, er de pågældende politikredse enige med jer i, at tilstedeværelsen af tiggere og musikanter giver anledning til visse ordensmæssige problemer. Samtidig fremgår det af udtalelserne, at disse problemer – gennem lokale, målrettede indsatser bl.a. i form af patruljering i de berørte områder – kan holdes på et acceptabelt niveau.

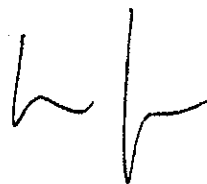
Jeg finder på den baggrund ikke, at der er tale om et problem, der har et sådant omfang, at der er grundlag for at tage initiativ til nye regler på området.

Jeg finder i stedet, at problemet – som det også fremgår af udtalelserne – bedst løses lokalt i de pågældende politikredse og kommuner, og jeg har derfor bedt politikredsene tage kontakt til de berørte kommuner med henblik på en drøftelse af, hvordan politiet og kommunerne i fællesskab løser problemerne.

For så vidt angår professionelle hververe kan jeg oplyse, at Justitsministeriet netop har besvaret henvendelser fra henholdsvis Folkekirkens Nødhjælp og Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation (ISOBRO) om bl.a. dette spørgsmål. Kopi af besvarelserne vedlægges til orientering.

Som det fremgår af besvarelserne, er det Justitsministeriets opfattelse, at gadehervvning, der indebærer personlig henvendelse til folk på gaden med opfordring til at yde bidrag, må anses som en omgåelse af indsamlingslovens forbud mod gade- og husindsamling. Forbudet er dog ikke til hinder for, at der ved personlig henvendelse hverves medlemmer til f.eks. en hjælpeorganisation.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'LE' followed by a stylized flourish.

Lene Espersen

Københavns Politi

Politidirektøren

Polltigården, 1567 København V

Tlf. Indvalg 33910910 / 2005 - Fax 33430058

Journalnr.: 0100-10180-00112-06

Dato:

Sagsbehandler: 04407 - 7 AUG. 2006

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen

CWS

Jmt. modt.

9 AUG. 2006

Ved brev af 21. juni 2006 har Justitsministeriet – på baggrund af en henvendelse fra Århus, København, Ålborg og Odense Kommuner – anmodet Københavns Politi om en udtalelse om den politimæssige indsats over for tiggere, gademusikanter, professionelle hververe mv., herunder en redegørelse for, i hvilken udstrækning de i henvendelsen fra de fire kommuner beskrevne problemstillinger udgør et ordensmæssigt problem i København.

Det kan i den anledning oplyses, at både Station City, Station Bellaøvej og Station Amager har erfaringer med tiggere og gademusikanter, og at disse personer typisk træffes i nærheden af S-togsstationer og supermarkeder. I Station Citys område er problemerne størst på Strøget.

Station City har i en 6-ugers periode i maj og juni måned 2006 gennemført en målrettet indsats mod "ulovlige aktiviteter på offentlige vejarealer". I indsatsen er der både anvendt uniformeret og civil personale. Det er Københavns Politis opfattelse, at denne målrettede indsats har medvirket til at dæmpe problemets omfang.

Københavns Politi anvender i sin indsats blandt andet de muligheder, der findes i Københavns Kommunes bekendtgørelse om fri musikudøvelse, der indeholder regler om, på hvilke tidspunkter, det er tilladt at optræde med musik.

Herudover er der mulighed for at sigte en gademusikant for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, såfremt den pågældende spiller så højt, at det er egnet til at forstyrre den offentlige orden.

Akt.nr. 14.

Justitsministeriet 2006 NR. 945-0458.

Politikontoret
CWS-ve

Side 1

Endelig følger det af ordensbekendtgørelsens § 8, at politiet kan forbyde benyttelse af højtalere, musik-anlæg, musikinstrumenter eller lignende, når benyttelsen må antages at være væsentlig ulempe for de om-kringboende eller forbipasserende.

Tiggere kan sigtes for overtrædelse af straffelovens § 197. Det kan i den forbindelse oplyses, at der i Kø-benhavns Politi for tiden verserer et par sager vedrørende udenlandske tiggere. Her har Københavns Politi endvidere nedlagt påstand om udvisning af Danmark.

Det bemærkes, at forekomsten af professionelle hververe er størst på Strøget, men at disse typisk ikke giver anledning til ordensmæssige problemer.

Samlet set kan det konkluderes, at gademusikanter og tiggere giver anledning til et vist ordensmæssigt problem i København, og at det kræver en forholdsvis konstant politimæssig indsats at holde problemerne på et acceptabelt niveau.

Det kan i øvrigt oplyses, at Københavns Politi løbende gennemfører møder med Københavns City Center om problemet, hvor blandt andet problemets omfang for så vidt angår betlere, gadegøglere mv. drøftes, og hvor Københavns Politi har lejlighed til at redegøre for sin løbende og afpassede indsats på området.

Med venlig hilsen

Hanne Bech Hansen

Politimesteren i Odense
Politisekretariat
Hans Mules Gade 1 - 3, 5000 Odense C
Tlf. 66146414

Journalnr.: 2300-10160-00010-06
Dato: 3. august 2006
Sagsbehandler: EKRO

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

dm. modt

Sagsbeh.: Christian Wiese Svanberg

Sagsnr.: 2006-945-0458

Dok.: CWS40321

Under henvisning til Justitsministeriets skrivelse af 21. juni 2006 skal jeg hermed fremsende mine bemærkninger.

Odense politi konstaterede allerede fra starten af 2006, at der var et stigende problem i gågadeområdet i Odense bymidte med gademusikanter og tiggere, hvilket var til stor gene for både de næringsdrivende og for de øvrige brugere af gågaden.

Gademusikanterne kunne typisk stille sig tæt op ad indgangsdørene til butikkerne og derved nærmest forhindre, at kunderne kunne komme ind i butikken. Endvidere blev musikanterne på samme sted i længere tid og spillede så høj musik, at det var til ulempe både for de handlende og for beboerne i området.

Endvidere var der problem med tiggere, hvor nogle optrådte så "aggressivt", at det var utrygskabende og forbundet med ubehag for de personer, som skulle passere.

På den baggrund og efter opfordring var City-foreningen i Odense blev det besluttet at foretage en mere synlig patrulje i gågaderne i sommerperioden. Odense politi har derfor i perioden fra uge 26 til og med uge 29 prioriteret tilsyn og overvågning af gågaderne i Odense med daglige fodpatruljer. Der har i perioden kun været få episoder, hvor politiet har haft brug for at påtale og regulere forholdene.

I skrivelsen af 31. maj 2006 fra Århus kommune er fremgangsmåden beskrevet for politiets muligheder for at håndtere forhold med musikanter og tiggere. Fremgangsmåden er ligesom den der benyttes i Odense og det er ikke nogen smidig fremgangsmåde, som benyttes. Ved brug af f.eks. straffelovens § 197, betleri, vil det absolut være mere effektivt, hvis der allerede ved første konstatering af betleri kunne udskrives en

Akt.nr. *U*

Justitsministeriet 2006 NR. 945-0458
Politikontoret

Side 1

bøde. Det vil have en mere effektiv konsekvens overfor tiggerne, som derved forhåbentlig ikke tør løbe risikoen igen.

Med hensyn til gademusikanter kan der peges på den mulighed at kommunen (f.eks. Straksbutikken) bør kunne regulere hvor og på hvilke tidspunkter man ønsker musik i gaderne og i hvilket omfang. Derved vil kommunen have mulighed for at placere musikanterne på strategisk fornuftige steder uden at genere de handlende og endvidere fastlægge et konkret tidsrum, hvor der må spilles. Odense kommune bruger ikke denne fremgangsmåde – det går Århus kommune.

Også problemet med professionelle hververe til private organisationer er ureguleret.

Med venlig hilsen

Lars Rand Jensen

politimester

Politimesteren i Aalborg
Politimesterens Forkontor
Jyllandsgade 27, 9000 Aalborg
Tlf. 96301448 / lokal 2008 - Fax 96301480

Journalnr.: 5100-10160-00010-06
Dato: 3. juli 2006
Sagsbehandler: JN/KK

Jmt. modt.

3 JULI 2006

Justitsministeriet
Politikontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

2006 - 945 0458

Ved skrivelse af 21. juni 2006 har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse vedrørende tiggere, gademusikanter, professionelle hververe m.v.

I det omfang de omhandlede personer udviser en optræden, der er egnet til forstyrrelse af den offentlige orden, bringes ordensbekendtgørelsen i anvendelse. Gennemførelse af en straffesag er relativ ressourcekrævende, idet det vil kræve observation fra politiets side eller anmeldelse. ligesom der ved afhøringer skal anvendes tolk. I praksis vil man i vid udstrækning i stedet anmode de pågældende om at fjerne sig.

I en række tilfælde kan ordensbekendtgørelsen ikke anvendes, idet de pågældende ikke direkte kontakter andre, men deres åbenlyse tiggeri og musiceren vil alligevel virke som et generende indslag i gadebilledet såvel over for de forretningsdrivende som fodgængere på gågaderne.

Fænomenet forekommer hele året, men er selvsagt mest udbredt i forårs- og sommermånederne, og det er politiets opfattelse, at problemet er stigende, idet der er kommet mange udlændinge, især fra Østeuropa, der tigger i gågaderne.

Der er formentlig i et vist omfang tale om, at man flytter fra by til by.

Jørgen Nautrup

politimester

Akt.nr. 7.

Justitsministeriet 2006 NR. 945-0458.
Politikontoret

Politiimesteren i Århus
Ridderstræde 1 8100 Århus C
Tlf. 87311448 / lokal 3100 - Fax 87311582

Journalnr.: 4200-10160-00008-06
Dato: 3. juli 2006
Sagsbehandler: MHA

Jmt. modt.

3. juli 2006

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Vedrørende Justitsministeriets skrivelse af 21. juni 2006, sagsnr.: 2006-945-0458.

Århus politi kan konstatere, at der de seneste ca. 2 år er sket en kraftig stigning i antallet af personer, som udøver betleri på Strøget i Århus – et problem vi ikke tidligere har haft i nævneværdig grad. Betleriet forekommer organiseret, idet personerne, som udfører betleriet, ankommer sammen, ligesom de tilsyneladende har en tættere indbyrdes relation. Det kan oplyses, at betlerne i Århus kommer fra østeuropæiske lande, oftest fra Slovakiet. Deres betleri udøves undertiden i forbindelse med musiceren.

Århus politi har i denne forbindelse modtaget flere klager fra forretningsdrivende og andre, som føler sig generet af betlerne, ligesom deres musiceren har givet anledning til anmeldelser.

Under indsatsen med at få betleriet bragt til ophør kunne vi konstatere, at lovgivningen på området, straffelovens § 197, forekommer noget vanskelig at arbejde efter, og at der bruges store ressourcer i forbindelse med sagsbehandlingen.

Når politiet konstaterer betleri bliver den pågældende person anholdt og indbragt til Politigården med henblik på at få forkyndt og udleveret en skriftlig advarsel. Denne forkyndelse sker via tolk, hvorefter personen løslades. Advarslen opdateres i kriminalregisteret, og såfremt den samme person igen træffes i forbindelse med betleri, anholdes den pågældende, og der oprettes en sag for overtrædelse af straffelovens § 197. Betleren bliver bragt til arresten med henblik på senere fremstilling i retten, idet strafferammen for betleri er fængsel indtil 6 måneder. Dette kan være forbundet med vanskeligheder i weekenden, hvor også vagthavende jurist skal involveres. Endvidere kan problematikken omkring eventuel afvisning af den pågældende vurderes, men da stort set alle betlere kommer fra EU-lande, undlades dette.

Lovgivningen er således noget kompliceret og temmelig ressourcekrævende at arbejde efter, og da lovovertrædelsen er af forholdsvis banal karakter, kunne det være ønskeligt at have muligheden for at skride ind overfor betleri på samme enkle og hurtige måde som visse af bestemmelserne i Bkg. nr. 511 af 20.

Akt.nr. 8

Justitsministeriet 2006 NR. 945-0458
Politikontoret

Side 1

juni 2005 (ordensbekendtgørelsen). Dette ville betyde, at politiet på en hurtigere og langt mere smidig måde kunne skride ind over for betleriet, og det ville forholdsvist hurtigt kunne bringes til ophør.

Med hensyn til gademusikanter finder politiet fuldt ud hjemmel i ordensbekendtgørelsen til at kunne skride ind over for disse på en hurtig og effektiv måde, først med advarsel og såfremt denne ikke efterkommes, med bøde, hvorfor problemet med disse ikke skønnes at være voksende.

Århus politi kan bekræfte Århus kommunes beskrivelse af, at antallet af professionelle hververe for en række velgørende og almennyttige organisationer på Strøget er øget, og at disse hververe opsøger forbi-passerende med henblik på at hverve dem som medlemmer af foreningerne. Vi har fået oplyst, at mange personer føler, at det er generende at blive kontaktet flere gange af disse hververe, når man går gennem Strøget, men politiet har ikke modtaget egentlige anmeldelser.

Århus politi skal ikke give tilladelse til disse hverveaktiviteter og har ikke hjemmel til at skride ind over for hververne, da de i forbindelse med hvervningen ikke overtræder strafbare bestemmelser, ligesom politiet ikke kan regulere antallet af hverveaktiviteter, stille krav om, hvor hververne skal placere sig, samt stille krav om, i hvilke perioder, aktiviteterne må finde sted.

I Århus midtby finder der efter politiets vurdering kun i ringe grad optræden af "gøglere" sted, og politiet har i medfør Bekendtgørelse om offentlige forlystelser (Bkg. nr. 502 af 17. juni 2005) hjemmel til at skride ind over for disse aktiviteter på en hurtig og effektiv måde.

Med venlig hilsen

J. Ilum

Michael Henningsen
vicepolitiinspektør

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

ISOBRO
Generalsekretær Robert Hinnerskov
Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation
Kløverprisvej 10 B
2650 Hvidovre

Dato: 30 OKT. 2006
Kontor: Civilkontoret
Sagsbeh.: Karen Grønbæk
Sagsnr.: 2006-529-0025
Dok.: KGR40825

Ved breve af 23. juni og 20. september 2006 har Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation (ISOBRO) rettet henvendelse til Justitsministeriet vedrørende den medlemshvervning på offentlige veje (gadehvervning), som nogle humanitære og almennyttige organisationer foretager. Baggrunden herfor er en henvendelse til Justitsministeriet fra Århus, Ålborg, Odense og Københavns kommuner, som ønsker, at der indføres hjemmel til at regulere antallet af musikanter, gøglere, tiggere og professionelle hververe på offentlige veje.

ISOBRO har i sine henvendelser bl.a. anført, at gadehvervning er en lovlig aktivitet i det offentlige rum, og at de medlemsorganisationer, der foretager gadehvervning, er underlagt etiske retningslinier for indsamling, ligesom der er udarbejdet særskilte retningslinier for gadehvervning. ISOBRO har endvidere anført, at det er organisationens opfattelse, at gadehvervning kan sammenlignes med "at indlede samtaler i det offentlige rum", som er en metode, der også benyttes af politiske partier og i forbindelse med offentlige kampagner.

Det fremgik af en artikel i Metroexpress den 26. september 2006, at Justitsministeriet finder, at gadehvervning er en lovlig aktivitet. Justitsministeriet har imidlertid på baggrund af henvendelsen fra bl.a. ISOBRO nærmere undersøgt, hvori gadehvervning består. Justitsministeriet har i den forbindelse overvejet, om gadehvervning udgør en omgåelse af indsamlingslovens § 2, stk. 1.

Det følger af indsamlingslovens¹ § 1, stk. 1, at en offentlig indsamling skal anmeldes til politiet. Efter § 1, stk. 2, er en indsamling offentlig, såfremt opfordring til at yde bidrag rettes til andre end personer, der er indbyderne personlig bekendte, eller som har særlig tilknytning til de personer eller institutioner, til hvis fordel indsamlingen sker.

I medfør af indsamlingslovens § 2 må offentlig gade- og husindsamling ved personlig eller telefonisk henvendelse ikke finde sted. Indsamlinger, der finder sted ved henstilling af indsamlingsbøsser, når der ikke samtidig sker personlig henvendelse med opfordring til at yde bidrag, er imidlertid ikke omfattet af forbuddet.

Af hensyn til de foreninger mv., som igennem en længere årrække forud for indsamlingslovens ikrafttræden den 1. januar 1972 havde fået en betydelig del af deres indtægter ved regelmæssige offentlige gade- og husindsamlinger, vedtog Folketinget, at visse foreninger mv. – uanset bestemmelsen i § 2 – én gang om året kan foretage sådan indsamling til det formål og i samme form og udstrækning, hvortil tilladelse senest har været givet, jf. indsamlingslovens § 7, stk. 3. Indsamlingsbekendtgørelsen² indeholder i et bilag en fortegnelse over de foreninger mv., der er omfattet af undtagelsen i indsamlingslovens § 7, stk. 3.

Justitsministeriet har erfaret, at der bl. a. fremgår af enkelte hjempeorganisationers hjemmesider, at gadehververe er ansat af organisationerne, og at deres opgave er at kontakte folk på offentlig gade for at skaffe medlemmer eller bidragydere til den pågældende organisation. Justitsministeriet har endvidere ved kontakt med gadehververe konstateret, at gadehververe personligt retter henvendelse til folk på gaden og opfordrer dem til at udfylde en blanket med navn, adresse og kontonummer samt om at oplyse, hvilket beløb de fremover ønsker at bidrage med til den pågældende organisation. På grundlag af oplysningen om kontonummer vil beløbet blive hævet på den pågældende bidragydere konto via PBS.

Denne form for gadehvervning indebærer således personlig henvendelse til folk på gaden med opfordring til at udlevere deres kontonummer og at angive, hvilket beløb de ønsker at bidrage med til den pågældende organisation.

Efter Justitsministeriets opfattelse må denne form for gadehvervning anses som en omgåelse af indsamlingslovens forbud mod gade- og husindsamling, idet der må lægges afgørende vægt på, at det primære formål med indsamlernes personlige henvendelse til folk må antages at være at

¹ Lovbekendtgørelse nr. 555 af 6. juni 2006 om offentlige indsamlinger og pyramidespil.

² Bekendtgørelse nr. 523 af 15. december 1971 om offentlige indsamlinger, som ændret ved bekendtgørelse nr. 139 af 24. marts 1981.

formå folk til at yde bidrag til den pågældende organisation. Justitsministeriet finder i den forbindelse, at det er uden betydning, at indsamlerne ikke i forbindelse med den personlige henvendelse til folk på gaden straks modtager bidrag fra folk, idet det afgørende er, at organisationen får adgang til at trække et beløb fra bidragyderens konto umiddelbart efter den personlige henvendelse til folk med opfordring til at yde bidrag.

Desuden er det efter Justitsministeriets opfattelse uden betydning, såfremt en organisation som følge af modtagelsen af et bidrag yder den pågældende bidragyder visse fordele, f.eks. i form af udsendelse af et blad. Justitsministeriet har herved lagt vægt på, at det afgørende er den personlige henvendelse til folk på gaden med opfordring til at yde bidrag til den pågældende organisation.

Det skal understreges, at indsamlingsloven ikke er til hinder for, at der ved personlig henvendelse hverves medlemmer til en hjælpeorganisation. Men en ordning, hvor personer selv opfordres til at angive, hvilke beløb de ønsker at bidrage med til den pågældende organisation, kan efter Justitsministeriets opfattelse ikke anses for medlemshvervning.

Afslutningsvis skal Justitsministeriet bemærke, at forbuddet i indsamlingslovens § 2 alene gælder gade- og husindsamling, som er forbundet med personlige eller telefoniske henvendelser. Der er således fri adgang til efter anmeldelse til politiet at iværksætte indsamlinger til enhver lovligt formål, f.eks. i form af opfordringer til at yde bidrag gennem pressen via internettet, ved opfordringer pr. brev eller girokort, eller ved henstilling af indsamlingsbøsser på gader eller i butikker mv.

Med venlig hilsen
Jens Kruse Mikkelsen

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Folkekirkens Nødhjælp
Henrik Stubkjær
Nørregade 13
1165 København K

Dato: 30 OKT. 2006
Kontor: Civilkontoret
Sagsbeh.: Karen Grønback
Sagsnr.: 2006-529-0025
Dok.: KGR40824

Ved brev af 5. juli 2006 har Folkekirkens Nødhjælp rettet henvendelse til Justitsministeriet vedrørende gadehvervning. Baggrunden herfor er en henvendelse til Justitsministeriet fra Århus, Ålborg, Odense og Københavns kommuner, som ønsker, at der indføres hjemmel til at regulere antallet af musikanter, gøglere, tiggere og professionelle hververe på offentlige veje.

Folkekirkens Nødhjælp har i brevet af 5. juli 2006 bl.a. anført, at gadehvervning er det vigtigste instrument til hvervning af nye støtter, samt at en indskrænkning af mulighederne for at anvende gadehververe derfor vil have en negativ konsekvens for Folkekirkens Nødhjælps mulighed for at indsamle penge. Folkekirkens Nødhjælp oplyser i den forbindelse, at der alene sidste år var 12.000 danskere, der meldte sig som faste bidragydere gennem hververe på gaden. Folkekirkens Nødhjælp har endvidere anført, at det er organisationens opfattelse, at den tilladelse til fire nye årlige husstandsindsamlinger, som blev givet ved lovændringen i 2005, er et langt mere vidtgående initiativ end at tillade gadehvervning.

Det fremgik af en artikel i Metroexpress den 26. september 2006, at Justitsministeriet finder, at gadehvervning er en lovlig aktivitet. Justitsministeriet har imidlertid på baggrund af henvendelsen fra bl.a. Folkekirkens Nødhjælp nærmere undersøgt, hvori gadehvervning består. Justitsministeriet har i den forbindelse overvejet, om gadehvervning udgør en omgåelse af indsamlingslovens § 2, stk. 1.

Det følger af indsamlingslovens¹ § 1, stk. 1, at en offentlig indsamling skal anmeldes til politiet. Efter § 1, stk. 2, er en indsamling offentlig, såfremt opfordring til at yde bidrag rettes til andre end personer, der er indbyderne personlig bekendte, eller som har særlig tilknytning til de personer eller institutioner, til hvis fordel indsamlingen sker.

I medfør af indsamlingslovens § 2 må offentlig gade- og husindsamling ved personlig eller telefonisk henvendelse ikke finde sted. Indsamlinger, der finder sted ved henstilling af indsamlingsbøsser, når der ikke samtidig sker personlig henvendelse med opfordring til at yde bidrag, er imidlertid ikke omfattet af forbuddet.

Af hensyn til de foreninger mv., som igennem en længere årrække forud for indsamlingslovens ikrafttræden den 1. januar 1972 havde fået en betydelig del af deres indtægter ved regelmæssige offentlige gade- og husindsamlinger, vedtog Folketinget, at visse foreninger mv. - uanset bestemmelsen i § 2 - én gang om året kan foretage sådan indsamling til det formål og i samme form og udstrækning, hvortil tilladelse senest har været givet, jf. indsamlingslovens § 7, stk. 3. Indsamlingsbekendtgørelsen² indeholder i et bilag en fortegnelse over de foreninger mv., der er omfattet af undtagelsen i indsamlingslovens § 7, stk. 3.

Justitsministeriet har oplyst, at det bl.a. fremgår af enkelte hjælpeorganisationers hjemmesider, herunder Folkekirkens Nødhjælps hjemmeside, at gadehververe er ansat af organisationerne, og at deres opgave er at kontakte folk på offentlige gader for at skaffe medlemmer eller bidragydere til den pågældende organisation. Justitsministeriet har endvidere ved kontakt med gadehververe konstateret, at gadehververe personligt retter henvendelse til folk på gaden og opfordrer dem til at udfylde en blanket med navn, adresse og kontonummer samt om at oplyse, hvilket beløb de fremover ønsker at bidrage med til den pågældende organisation. På grundlag af oplysningen om kontonummer vil beløbet blive hævet på den pågældende bidragydere konto via PBS.

Denne form for gadehvervning indebærer således personlig henvendelse til folk på gaden med opfordring til at udlevere deres kontonummer og at angive, hvilket beløb de ønsker at bidrage med til den pågældende organisation.

Efter Justitsministeriets opfattelse må denne form for gadehvervning anses som en omgåelse af indsamlingslovens forbud mod gade- og husindsamling, idet der må lægges afgørende vægt på,

¹ Lovbekendtgørelse nr. 555 af 6. juni 2006 om offentlige indsamlinger og pyramidespil.

² Bekendtgørelse nr. 523 af 15. december 1971 om offentlige indsamlinger, som ændret ved bekendtgørelse nr. 139 af 24. marts 1981.

at det primære formål med indsamlernes personlige henvendelse til folk må antages at være at formå folk til at yde bidrag til den pågældende organisation. Justitsministeriet finder i den forbindelse, at det er uden betydning, at indsamlerne ikke i forbindelse med den personlige henvendelse til folk på gaden straks modtager bidrag fra folk, idet det afgørende er, at organisationen får adgang til at trække et beløb fra bidragsyderens konto umiddelbart efter den personlige henvendelse til folk med opfordring til at yde bidrag.

Desuden er det efter Justitsministeriets opfattelse uden betydning, såfremt en organisation som følge af modtagelsen af et bidrag yder den pågældende bidragsyder visse fordele, f.eks. i form af udsendelse af et blad. Justitsministeriet har herved lagt vægt på, at det afgørende er den personlige henvendelse til folk på gaden med opfordring til at yde bidrag til den pågældende organisation.

Det skal understreges, at indsamlingsloven ikke er til hinder for, at der ved personlig henvendelse hverves medlemmer til en hjælpeorganisation. Men en ordning, hvor personer selv opfordres til at angive, hvilke beløb de ønsker at bidrage med til den pågældende organisation, kan efter Justitsministeriets opfattelse ikke anses for medlemshvervning.

Afslutningsvis skal Justitsministeriet bemærke, at forbuddet i indsamlingslovens § 2 alene gælder gade- og husindsamling, som er forbundet med personlige eller telefoniske henvendelser. Der er således fri adgang til eller anmeldelse til politiet at iværksætte indsamlinger til ethvert lovligt formål, f.eks. i form af opfordringer til at yde bidrag gennem pressen, via internettet, ved opfordringer pr. brev eller girokort, eller ved henstilling af indsamlingsbøsser på gader eller i butikker mv.

Med venlig hilsen
Jens Kruse Mikkelsen

